Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000284340

Datum
9 juni 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
Departementen, RVB (evaluatie), Koninkrijkrelaties (toezegging) en slagvaardige overheid (toezegging)

Bijlage(n)
1

Aan Staatssecretaris BZK
Van dgDOO

nota

Beleidsreactie evaluatie Rijkshuisvestingsstelsel 2020-2025 en antwoord op kamervraag betreffende hybride werken beleid

Aanleiding

In de tweede helft van 2025 is de vijfjaarlijkse evaluatie van het Rijkshuisvestingsstelsel (hierna: RHS) uitgevoerd. Het doel van de evaluatie is om de doelmatigheid en doeltreffendheid van twee deelstelsels (rijkskantoren en specialties) in kaart te brengen. Daarbij zijn aanbevelingen tot verbetering gedaan. Op 13 maart 2026 heeft u de rapporten van de evaluatie RHS aangeboden aan de Kamer, daarbij heeft u de toezegging gedaan voor het zomerreces met een meer inhoudelijke reactie te komen[1]. De voorliggende brief is de uitwerking hiervan.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Akkoord te geven op verzending van de Kamerbrief voor het zomerreces, conform de gedane toezegging.

Kern

In de evaluatie is geconstateerd dat het rijkskantorenstelsel in de afgelopen jaren effectiever en doelmatiger is geworden. Het heeft zich ontwikkeld tot een samenhangend stelsel voor de rijkskantoorhuisvesting. Tegelijkertijd is het kantorenstelsel onder druk komen te staan door externe ontwikkelingen (stijgende kosten, veiligheidseisen, netcongestie etc.). Het stelsel is in de afgelopen jaren gegroeid tot een strategisch instrument.

De aanbevelingen voor het specialtystelsel omvatten meer omvangrijke stelselwijzigingen, met name op het gebied van financiering en governance is verduidelijking en versterking noodzakelijk. De evaluatie concludeert dat het specialtystelsel momenteel onvoldoende doelmatig en onvoldoende doeltreffend functioneert.

De brief geeft voor beide deelstelsels weer welke verbeteracties worden ingezet naar aanleiding van de bevindingen uit de evaluatie. Er wordt toegezegd de Kamer begin volgend jaar nader te informeren over de voortgang.

Verder wordt er antwoord gegeven op de kamervraag betreffende de impact van hybride werken op de productiviteit, zoals toegezegd in de schriftelijke

[1] Kamerstukken 31490, nr. 394

beantwoording van 5 februari[2] op gestelde vragen tijdens de begrotingsbehandeling van Binnenlandse Zaken op woensdag 4 februari 2026.

Toelichting

- Het RHS heeft vier deelstelsels: rijkskantoren, specialties, bijzondere specialties en Defensie. U heeft een stelselverantwoordelijkheid voor de eerste twee.
- Als staatssecretaris bent u kadersteller en opdrachtgever voor de rijkskantoren. De specialties vallen onder de verantwoordelijkheid van het desbetreffende beleidsdepartement. U bent hierbij verantwoordelijk als hoeder van het deelstelsel specialties. (Een specialty is een rijksgebouw waarvoor, als gevolg van speciale eisen vanuit het primaire proces, de hoofdfunctie van het gebouw niet een kantoorfunctie is, dan wel een kantoorgebouw dat geen gedeelde huisvesting kan bieden voor organisaties die geen deel uitmaken van het betreffende primaire proces.)
- Bij de invoering van het RHS is toegezegd elke vijf jaar een evaluatie uit te voeren. Dit is de tweede evaluatie sinds de oprichting van het stelsel.
- Om vervolg te geven aan deze evaluatie zijn de aanbevelingen verder uitgewerkt en geprioriteerd met de betrokken departementen. Aanbevelingen voor de kantoren worden aangepakt langs de lijn van een verbeterde integrale aanpak, een volwassen informatievoorziening en een propositie voor het beheersen van de kosten. Bij de aanbevelingen voor specialties ligt de focus op de financieringsstructuur en governance. Sommige acties vallen in de bestaande beleidslijnen, voor andere heb zijn nieuwe acties en structuren ingezet.
- Op 28 oktober staan de twee evaluatierapporten op de convocatie van het debat Functioneren Rijksdienst.

Uitvoering
Om de aanbevelingen uit beide rapporten waar nodig om te zetten in beleid is een stuurgroep onder leiding van directeur IFHR opgericht. Hierin zit een vertegenwoordiging van de departementen samen met het Rijksvastgoedbedrijf. De stuurgroep en daaronder hangende werkgroepen hebben de lijnen uitgezet, deze zijn vermeld in de brief. Om dit verder concreet uit te werken is meer tijd nodig. In de aangekondigde brief (begin volgend jaar) wordt deze uitwerking toegelicht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief inhoudelijke beleidsreactie evaluatie RHS	

[2] 2026D05471